

СПОМЕН ЗА МОЯ УЧИТЕЛ ПРОФЕСОР КОСТА ДИМИТРОВ ПЕРГЕЛОВ

Христина Орешкова¹
email: hristina_orechkova@abv.bg

Резюме

Статията е посветена на 100-та годишнина от рождението на видния български учен икономист и счетовед Коста Димитров Пергелов. Авторът изразява дълбоката си благодарност и признателност към заслужилия професор Коста Димитров Пергелов – доайен на счетоводната наука и практика, на счетоводното образование и на следдипломното обучение в България.

Статията е изява на преклонението и възторга на автора пред високохуманното и благородно дело и богатото научно творчество на професор Коста Пергелов. В нея се осветяват същностни черти от интелектуалния, духовен и душевен облик на Професора, неговата колоритна и завладяваща личност, нравствено-етична извисеност и ерудиция. Разкрива се благотворното влияние на професор Коста Пергелов като учен, преподавател, педагог и възпитател върху поколения студенти, млади творци, изследователи, преподаватели. Огромният принос на Професора за счетоводството като наука и практика, за счетоводното образование, за създаването и функционирането на системата за следдипломно обучение в България се откроява и подчертава.

Авторът пресъздава свои спомени от дългогодишното си сътрудничество с професор Коста Пергелов и се опира на трудове, създадени от Професора, превърнали се в емблематични за съвременната българска счетоводна наука, в същинска част от нейния златен фонд.

Ключови думи: професор Коста Пергелов, харизматична личност, счетоводна наука, счетоводно образование, счетоводна практика

JEL: M41

¹ Доцент, доктор, катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет, УНСС

*„Особено внимание отделях на овладяването на теорията,
следвайки мисълта на най-великия представител на Ренесанса,
ненадминатия творец в областта на изобразителното
изкуство“ – Леонардо да Винчи:
„Влюбеният в практиката без теория прилича
на кормчия на кораб без кормило и без компас.
Той никога не е уверен накъде пътува.“*

професор Коста Пергелов

Увод

За професор Коста Пергелов си спомням с чувство на умиление, преклонение и възторг, и с носталгия по безвъзвратно отминало време на плеяда нравствени личности, на духовни ценности, почитателност и морал. Духът и обликът на това време създаваха доайени, ерудирани и всеотдайни учени, творци, педагози, възпитатели, общественици, неуморни стопански дейатели, каквито бяха моите преподаватели и учители в областта на счетоводството, анализа и контрола, на преподавателското и научноизследователското поприще, сред които е заслужилият професор Коста Димитров Пергелов – доайен на счетоводната наука и практика, на счетоводното образование и на следдипломното обучение в България.

Моето първо непосредствено съприкосновение с професор Коста Пергелов беше през 1992 г., през която за първи път водих упражнения на Професора. И до днес с нестихващо вълнение си спомням ранната утрин, подготовката и трепетното очакване, срещата с професор Коста Пергелов и студентите и затрогващите слова, с които Професорът ме представи пред аудиторията в Стопанския факултет към Техническия университет в София. С този мил жест, израз на благородство, добродетелност и добронамереност, професор Пергелов остави ярък и незабравим спомен в моето съзнание; жест, който единствено можеше да насърчи и подкрепи младия човек, да се превърне в мощен импулс за творческо вдъхновение и професионално израстване. Времето, през което бях в непосредствено взаимодействие с професор Коста Пергелов през онзи неповторим и незабравим семестър, мина така неусетно, както отлита мигът; по-късно осъзнах, че също толкова неусетно са отлетели и следващите години и десетилетия.

За учения, преподавателя, педагога и възпитателя професор Коста Димитров Пергелов – с обич и преклонение

Впоследствие, в продължение на петнадесет години последователно бях асистент на професор Коста Пергелов в Университета за национално и световно стопанство в София и в Стопанския факултет в структурата на Университета за национално и световно стопанство във Враца. Професорът четеше лекции по различни дисциплини. Една от тях беше „Счетоводство и анализ на баланса на предприятието“ – изключително необходима, полезна и интересна дисциплина, която като фундаментална се изучаваше от много студенти по различни икономически специалности, на които водех упражнения. Освен със своите знания, богата култура, ерудиция и завидна проникателност, Професорът дълбоко респектиреше с всеотдайност, дисциплинираност и последователност, с вродена артистичност и чувство за хумор, със скромност, непретенциозност и непринуденост. Професор Коста Пергелов като че ли притежаваше неизчерпаема енергия да преподава и да общува със студентската аудитория. Въодушевлението и ентусиазмът, с които Професорът изнасяше своите лекции с присъщата му емоционалност, изразителност и голяма любов към счетоводството, бяха удивителни. Професор Пергелов изпитваше истинска загриженост за подготовката и възпитанието на студентите и всячески се стремеше да провокира мисленето им, да събуди у тях интереса и любознателността; милееше за бъдещето и развитието на младите хора, бе съпричастен към техните тревоги, безпокойства и въжделения; насърчаваше и поощряваше добрите прояви; напътстваше с мъдрост, отговорност и чувство за дълг, възпитаваше в родолюбие, трудолюбие и скромност, в борбеност и постоянство, дръзновение и смелост, защото „живот и свобода добива само този, който смело ги завоюва всеки ден в борба“ – Професорът с преклонение цитираше Гьоте. Професорът вярваше и внушаваше, че „убеждението е не само начало, а и венец на всяко знание“. Като истински древен философ Професорът уверяваше, че „отчаянието е най-големият враг на човека“, убеждаваше младите хора дръзновено и неотстъпно да следват мечтите и начинанията си, защото от опит знаеше, че „щастieto спхожда смелите“. Призоваваше ги непоколебимо да отстояват истината в учението и в живота и припомняше сентенция на древноримския писател Публий Сир: „Няма да чуем истината, ако сами не я назовем“. В своята преподавателска дейност професор Коста Пергелов се ръководеше от мисълта на Пирогов, че „истинският предмет на обучението е подготовката на човека да бъде Човек“. Професорът живееше с вълненията и стремленията на студентите и на младите хора – асистенти, преподаватели, изследователи. Моралната подкрепа, знанията, мъдрите житейски съвети, които получих от професор Коста Пергелов през годините

на нашето сътрудничество, се превърнаха в безценен дар за мен и оставам дълбоко благодарна и признателна. Професор Пергелов остави незаличими следи в моето съзнание и сърце, в умоте и сърцата на своите възпитаници, на своите колеги, съмишленици и приятели, сред които бе професор доктор на икономическите науки Иван Душанов – мой Учител и Професор, с когото бях в най-близко взаимодействие и сътрудничество в продължение на почти три десетилетия. Благодаря Ви, скъпи Учители! Поклон!

Под ръководството на професор Коста Пергелов израстват и се утвърждават десетки учени икономисти и счетоводи, изследователи, преподаватели. Удивление буди фактът, че в продължение на повече от шестдесет години, без прекъсване, професор Коста Пергелов преподава: в Университета за национално и световно стопанство, преди това във Висшия икономически институт „Карл Маркс“, във Висшия икономически институт и в Държавното висше училище за финансови и административни науки (ДВУФАН)², неговият предшественик, преобразувано (1947 г.) във Факултет за стопански и социални науки при Софийския университет. През 1946 г. патриархът на родната счетоводна наука професор доктор Димитър Добрев, ректор на Държавното висше училище за финансови и административни науки, поканва младия Коста Пергелов за асистент. Несъмнено една от причините е, че Коста Пергелов завършва своето висше образование като първенец на випуска. В своята дългогодишна и богата преподавателска и научноизследователска дейност професор Коста Пергелов остана докрай предан на науката така, както и на своето високохуманно и благородно дело и призвание, на своята възвишена мисия: безкористно да преподава, обучава и възпитава в духовна и нравствена добродетелност, да просвещава младите и също толкова всеотдайно да подпомага счетоводните дейци от практиката. Професор Коста Пергелов е всепризнат творец и изследовател, завладяващ лектор и оратор, любим преподавател на поколения студенти, радетел и вдъхновител за задълбочено изучаване и трайно усвояване на теоретичното счетоводно знание, чиято висока практико-приложна стойност и многофункционална същност Професор Пергелов не пропускаше да подчертава и обосновава. Наред с многото други въпроси, Професорът не се уморяваше да разяснява и осветлява въпроса за спецификата в сложната еволюция на счетоводното знание, възникнало по емпиричен път, получило доста по-късно статуса на научно. В такива моменти професор Пергелов обичаше да се позовава на Гьоте: „Счетоводството е едно от най-прекрасните творения на човешкия

² Свободният университет за политически и стопански науки (СУПСН) е създаден през 1920 г. със заповед № 2155 от 05.07.1920 г. на министъра на народното просвещение. През 1940 г. (ДВ, бр. 126 от 7.06.1940 г.) СУПСН е трансформиран в Държавно висше училище за финансови и административни науки (ДВУФАН), преобразувано през 1947 г. във Факултет за стопански и социални науки при Софийския университет.

дух и един добър стопанин трябва да го въведе в своята дейност“. За счетоводството и неговата еволюция Професорът не само говореше, но и пишеше с вещина и любов: „Рожба на общественото развитие като материално-веществен и социално-исторически процес, счетоводството има хилядолетна история и преживява удивителен път на развитие. Възникнало в античния свят, то преживява епохата на съзерцателното отношение към света, на наблюденията и чувствените възприятия, на озарението и интуицията; понася благотворното влияние на Възраждането, заменило авторитарния, нормативен и схоластичен стил на мислене със свободния полет на мисълта; докосва се до великите открития на науката в края на XIX и началото на XX век и придобива облика на солидно теоретико-логично знание, основаващо се на разума и мисленето и свързаните с тях мисловни категории“ (Пергелов, 2005, с. 210-226). Ръководен от заветната си цел, пълноценно да обучава, преподава и възпитава, професор Коста Пергелов неотклонно следваше мисълта на Толстой, че „трайни са знанията, които се възприемат с помощта на мисълта, а не на паметта“, като не забравяше да припомня предупреждението на древнокитайския философ Конфуций, че „знанията без размисъл са безполезни, а размисъл без знания е вредно“. Професор Коста Пергелов отделяше значително внимание на методите на преподаване и обучение, за да насочва вниманието на студентите към необходимостта от задълбочено усвояване на знанията, към вникване в същината и разбиране на същността и значението, към творческо преосмисляне, убеден в правдивостта на мисълта на Гюте: „Материята вижда всеки, сърцевината открива този, които се занимава с нея“.

Професор Коста Пергелов имаше уникален подход на преподаване, на непринудена комуникация със студентите и владееше до съвършенство изкуството да се изнасят лекции. Вярваше, че като словесен израз на мисълта „стилът е дрехата на мислите“. Затова отдаваше голямо значение на изразните средства, ценеше усета и умението за подбора им, бореше се за съхраняване на чистотата на родния език и неговата автентичност, остро критикуваше и се противопоставяше на безразборното използване на чуждици и изкуствени думи, които навлизаха в употреба в началото на 90-те години. Вероятно и поради това, стилът на Професора, освен научен, бе лиричен, поетичен и патетичен – на философ и естет, на човек с висока култура, с много, много знания и разностранни научни интереси, с дългогодишен и богат практически и педагогически опит. Лекциите на професор Коста Пергелов въплъщаваха мъдрословие, остроумие и духовитост; бяха наситени с афоризми, сентенции и житейски максими, поставени на точното място, в подкрепа на основните му цели и задачи. По необикновен начин Професорът споделяше свои ценни мисли, съждения и опит, за да разкрива теоре-

тичното богатство на счетоводството. Нещо повече. Професорът създаде и завеща огромно теоретично богатство на счетоводната наука и практика, на поколенията. С голяма любов към счетоводството, с отговорност и дълбоко вътрешно убеждение професор Коста Пергелов неуморно насърчаваше и мотивираше студентите да не щадят сили, да не пестят време, а последователно и задълбочено да изучават и овладяват преди всичко теорията на счетоводството и в своята целеустременост правеше афористичното сравнение с пещерата на Аладин от приказките на Шехерезада в „Хиляда и една нощ“: „Счетоводството има скромна фасада и вход, но колкото по-надълбоко се навлиза в него, се открива все по-голямо богатство и красота“. Следвайки това свое веру, професор Пергелов припомняше мисълта на Леонардо да Винчи, на която самият той придаваше основополагащо значение: „Влюбеният в практиката без теория прилича на кормчия на кораб, без кормило и без компас. Той никога не е уверен накъде плава. Всякога практиката трябва да се основава на добра теория“ (Пергелов, 2002, с. 24). Това става ръководно начало в съзидателната дейност и изследванията на Пачиоли³ – въодушевено обясняваше Професорът – в резултат на които след години на задълбочена работа и продължителни наблюдения и съзерцания се ражда трудът с епохално значение за по-нататъшното развитие на счетоводството като систематизирано знание – „Всичко за аритметиката, геометрията, пропорциите и пропорционалностите“ (*La Summa de arithmetica, geometrica, proportioni et proportionalita*), Венеция, 1494 г. В труда се съдържа самостоятелна глава – знаменитият „Трактат за сметките и записванията“ (*Particularis de Computis et Scripturis*), в която се описва Венецианската счетоводна система, брилянтната техника на венецианските търговци тогава, в днешно време познато като „двойното записване по счетоводните сметки“, известно още в теорията на счетоводството като способ или принцип на допиката – способът, който е сърцевината на счетоводната методология повече от пет века. Всичко това, историческите предпоставки и причините за възникването, възприемането и широкото му разпространение в Западна Европа и другаде, същността на двойното записване, неговото огромно не само информационно, но и контролно значение, професор Коста Пергелов обясняваше по уникален, неповторим и силно въздействащ начин. Професорът задълбочено обясняваше, че: „Ограничените възможности на световната наука в този период не са позволили на Пачиоли да даде задоволително теоретично обяснение

³ Фра Лука Бартоломео де Пачоли (Fra Luca Bartolomeo de Pacioli), известен като Лука Пачиоли и Пачоли (1445 – 1517) е италиански математик, педагог и францискански монах, написал един от най-ранните сборници на математически знания, които да бъдат възпроизведени в печатна преса, популяризировал е системата на двойното счетоводство (способа на двойното записване) и често е наричан „бащата на съвременното счетоводство“. Работил е с Леонардо да Винчи. (New World Encyclopedia, 2018).

на установената по емпиричен път двойственост в отразяването на стопанските операции по счетоводните сметки. Това става в по-късни исторически периоди ..., когато се доказва обективно съществуващото равенство между качествено различните потребителни стойности и съответстващата на тях качествено еднородна стойност; когато се възприема теорията за стойността и се доказва двойствеността в метаморфозата ѝ“. Теоретичните постановки, които Професорът разясняваше с вещица и майсторство, бяха илюстрирани и пространно разяснявани с автентични примери от практиката, с която Професорът е бил неразривно свързан още от времето на своите младежки и студентски години. Затова неведнъж лекциите на Професора се превръщаха в празнични събития и завършваха с бурни ръкопляскания от студентите, станали на крака, сред които присъстваха и студенти от други висши училища. Професор Коста Пергелов се стремеше да насажда у студентите разсъдъчното и критично отношение към събитията. Обучаваше така, че да внушава на бъдещия специалист необходимостта „да обогатява непрекъснато своя емоционално-мисловен, психологически и духовен потенциал и да се превръща в активно-съзидателна и творчески преобразуваща личност“ (Пергелов, 2005, с. 153). Когато говореше и пишеше за инструментариума от методи и средства, изграден в областта на счетоводството, обосновавайки богатото му научно съдържание и огромните възможности, които този инструментариум създава, включително за изследвания в други области на научното познание, професор Пергелов умело привеждаше философската мисъл на Айнщайн: „Забележителен характер има взаимната връзка между науката и теорията на познанието. Те зависят една от друга. Теорията на познанието без съприкосновение с науката се превръща в пуста схема. Науката без теорията на познанието (доколкото това е изобщо мислимо) става примитивна и обърквана“ (Пергелов, 2005, с. 213). Професор Коста Пергелов откри и подчерта евристичното значение на „общо възприетата концепция, че развитието на науката като социално-исторически процес зависи от материалните условия на живота и субективното творчество на индивидите, формиращи облика на историческия субект“.

Плод на дългогодишната научноизследователска и творческа дейност на професор Коста Пергелов са десетки монографии, студии и научни статии, посветени на актуални счетоводни и финансови проблеми, десетки книги и учебници, много доклади за специализирани национални и международни научни конференции, симпозиуми и други научни форуми, състояли се в България и в чужбина. Професорът споделяше мисълта на Монтескьо: „Задачата на автора не е да накара читателя да чете, а да му наложи да мисли“. Той отдаваше изключително значение на историята на счетоводството, следвайки мисълта на Жан Батист Сей, че „историята е полезна не защото в нея

четом миналото, а защото в нея виждаме бъдещето“. Вероятно това е само една от причините, поради които в произведенията на професор Пергелов централно място заемат неговите изследвания върху генезиса и теоретичните основи на счетоводството, върху историческото минало и развитие на счетоводството и върху необходимостта то – счетоводството, да се поставя в по-пълно съответствие с исторически детерминирани потребности на обществото (Пергелов, 2005а). Професор Коста Пергелов определи теорията на счетоводството като висша форма на конкретно знание, подчинена на законите на общественото развитие, и обоснова гносеологическата ѝ ценност със солидни аргументи; обоснова същността и значението на съвременното счетоводство като доктрина, като теория, построена върху строго определени принципи: „Чрез използване на интелектуалната интуиция, на абстракцията и обобщението като най-общи понятия и форми на мислене, в него се постига синтез между субективното и обективното, между предметното и категориалното. Затова допринася и изграденият в него инструментариум от методи и средства, които позволяват впечатленията от непосредствените наблюдения да се обобщават в съждения и определения, отразяващи най-пълно същността на наблюдавания обект. Така счетоводството се утвърди като доктрина, изградена върху строго определени принципи ... В него [счетоводството] намират приложение всички основни функции на научната теория – описателната, информационната, обяснителната, систематизиращата, прогностичната“ (Пергелов, 2005а, с. 210, с. 211).

Заслужилият професор Коста Пергелов създаде за поколенията, за счетоводните дейци, за своите възпитаници и последователи произведения, превърнали се в емблематични за съвременната българска счетоводна наука, малка част от които са:

- „Функции на отчетността в промишлените предприятия“ (1966 г.);
- „Счетоводната отчетност – обективно необходим компонент на икономическата информационна система“ (1972 г.);
- „Към по-точно и научно обосновано определяне на величината и структурата на себестойността“ (Лайпциг, 1974 г., 1975 г., София, 1976 г.);
- „Симбиозата Леонардо Да Винчи – Лука Пачиоли и счетоводната отчетност“ (1980 г.);
- „Счетоводството – основен източник на информация за управление на предприятието“ (1993 г.);
- „За същността и значението на счетоводството като наука“ (1997 г.);
- „Историческото развитие на счетоводството като теория и практика“ (1997 г.);
- „Още за същността и значението на теоретичното счетоводно знание: Опит за логико-гносеологическо интерпретиране“ (1999 г.);

- „Икономически, социални и културни влияния върху счетоводното знание“ (2001 г.);
- „Счетоводството – информационна система на бъдещето“ (2001 г.);
- „Счетоводство и анализ на баланса“ (2002 г.);
- „Към по-всестранно и задълбочено проучване и ползване на голямото теоретично богатство на счетоводството“ (2004 г.);
- „Счетоводството – исторически продукт на богато емпирично и теоретично знание“ (2005 г., 2006 г.);
- „Професор Коста Пергелов за счетоводството и счетоводната наука и образование“ (2005 г.);
- „Да не се пренебрегва теоретичното богатство на счетоводната наука“ (2006 г.);
- „Към по-всестранно и задълбочено изучаване и прилагане на теорията на счетоводството“ (2006 г.) и десетки други произведения.

Със своето широко и задълбочено икономическо, и в частност, финансово-счетоводно знание професор Коста Пергелов завеща научни трудове, които са част от златния фонд на българската счетоводна наука. В монографичния си труд „Счетоводството – исторически продукт на богато емпирично и теоретично знание“ професор Пергелов споделя свои размисли и съждения, които, както откровено пише Професорът в епилога към труда, „не са сантиментални излияния на тъгуващ интелектуалец. Още по-малко с тях се преследва изпълнението на някаква морализаторска функция“. Споделените от Професора мисли и съждения са естествена последица от неговия стремеж „да се активизира процесът на самопознаване в тази област“. „Подчинени са на желанието ни – чистосърдечно споделя Професорът – да се спре вниманието на специалистите и подрастващите кадри в областта на счетоводството върху необходимостта да се осъзнаят неосъзнати и неизпълнени още неща; да се предизвика съвестта и раздвижи мисълта на многочислената армия на счетоводните дейци у нас и да ги призове на по-отговорно отношение към поучителното историческо минало на счетоводството и към неговата богата научна съкровищница“ (Пергелов, 2005, с. 156).

Професор Коста Пергелов има огромен принос за създаването на системата за следдипломна квалификация на специалистите икономисти в България и е един от създателите и дългогодишен ръководител на тази система. През годините на своя трудов и професионален път професор Коста Пергелов активно участва в стопанската практика като изпълнител, ръководител, одитор, консултант.

Мисли в заключение

Със своя живот, творчество и дело, посветени на счетоводната наука и образование, със своята целеустременост и съзидателна подкрепа на счетоводните дейци в стопанската практика, професор Коста Димитров Пергелов беше и остава ярък пример за подражание и вдъхновение за поколения студенти и възпитаници, за учени, творци, изследователи, преподаватели, стопански деятели.

Професор Коста Пергелов бе надарен с изключително родолюбие, трудолюбие и човеколюбие, с нестихваща любознателност и силно чувство за справедливост и дълг. Вероятно тези качества Професорът бе наследил от своите родители и предци, хора, преживели страданията и болката на прокудените от родните места в Източна Тракия.

Професор Коста Пергелов беше покровител и радетел за съхранение на българската културна самобитност, на непреходните ценности и народни традиции, възпитаваше в нравствена и духовна добродетелност, носеше неспокоен възрожденски дух на будител и голямо и благородно човешко сърце.

Използвана литература

- Душанов, Ив. (2008). В памет на учения, педагога, възпитателя и приятеля професор Коста Димитров Пергелов. Български счетоводител, № 14, с. 7-9. (Dushanov, Iv., 2008. V pamet na ucheniya, pedagoga, vazpitateya i priyatelya profesor Kosta Dimitrov Pergelov. Balgarski schetovoditel, № 14, s. 7-9).
- Куртева, Л., Минчева, Д., Цветкова, П., Иванова. М., Грозданов, Е. (2011). Професор Коста Пергелов Био-библиография. София: Университетско издателство „Стопанство“, с. 1-196. (Kurteva, L., Mincheva, D., Tsvetkova, P., Ivanova. M., Grozdanov, E., 2011. Profesor Kosta Pergelov Bio-bibliografiya. Sofiya: Universitetsko izdatelstvo „Stopanstvo“, s. 1-196.
- Пергелов, К. (1966). Функции на отчетността в промишлените предприятия, Издателство „Наука и изкуство“, София. (Pergelov, K., 1966, Funktsii na otchetnostta v promishlenite predpriyatia. Izdatelstvo „Nauka i izkustvo“, Sofia).
- Пергелов, К. (1972). Счетоводната отчетност – обективно необходим компонент на икономическата информационна система, Международен симпозиум, Свищов. (Pergelov, K., 1972, Schetovodnata otchetnost – obektivno neobhodim komponent na ikonomicheskata informatsionna sistema, Mezhdunaroden simpozium, Svishtov).

- Пергелов, К., Душанов, Ив., Градев, Н. К. (1974). Счетоводна отчетност и анализ на баланса на промишлените организации. София: Издателство „Наука и изкуство“, с. 1-408. (Pergelov, K., Dushanov, Iv., Gradev, N. K., 1974, Schetovodna otchetnost i analiz na balansa na promishlenite organizatsii. Sofiya: Izdatelstvo „Nauka i izkustvo“, s. 1-408).
- Pergelow, K. (1974). Zur Genaueren und Wissenschaftlich Begründeten Bestimmung von Grosse und Structur der Kosten, Konferenz Kostenrechnung, Leipzig, Karl-Marks-Universitat, 1974, s. 93-105.
- Pergelow, K. (1975). Zur Genaueren und Wissenschaftlich Begründeten Bestimmung von Grosse und Structur der Kosten. Statistische Practis, Leipzig, № 3.
- Пергелов, К. (1976). Към по-точно и научно обосновано определяне на величината и структурата на себестойността, Счетоводство и контрол, № 7, с. 12-19. (Pergelov, K., 1976, Kam po-tochno i nauchno obosnovano opredelyane na velichinata i strukturata na sebestoinostta, Schetovodstvo i kontrol, № 7, s. 12-19).
- Пергелов, К. (1980). Симбиозата Леонардо да Винчи – Лука Пачиоли и счетоводната отчетност, Счетоводство и контрол, № 3, с. 20-29. (Pergelov, K., 1980, Simbiozata Leonardo da Vinchi – Luka Pachioli i schetovodnata otchetnost, Schetovodstvo i kontrol, № 3, s. 20-29).
- Pergelov, K. (1980). The Nature and Role of Postgraduate Studies within the System of Education in the People's Republic of Bulgaria, UNESCO.
- Pergelov, K., Генов, Г., Градев, Н., Божков, В., Янков, В., 1984. Теория на счетоводството и промишлено счетоводство: Обща теория и теория на промишленото счетоводство. Под общата редакция на професор Коста Пергелов. Варна: Издателство „Г. Бакалов“, с. 1-384. (Pergelov, K., Genov, G., Gradev, N., Bozhkov, V., Yankov, V., 1984, Teoriya na schetovodstvoto i promishleno schetovodstvo: Obshta teotiya i teoriya na promishlenoto schetovodstvo. Pod obshtata redaktsiya na Kosta Pergelov. Varna: Izdatelstvo „G. Bakalov“, s. 1-384).
- Пергелов, К., Тончев, Б., Йотова, Й., Меразчиев, В., Донев, К., Стоянов, Ст., Баташки, Г., Маринова, Ив. (1988). Счетоводна отчетност на нестопанските организации. Варна: Издателство „Г. Бакалов“, с. 1-256. (Pergelov, K., Tonchev, B., Yotova, Y., Merazchiev, V., Donev, K., Stoyanov, St., Batashki, G., Marinova, Iv., 1988, Schetovodna otchetnost na nestopanskite organizatsii. Varna: Izdatelstvo „G. Bakalov“, s. 1-256).
- Пергелов, К. (1993). Счетоводството – основен източник на информация за управление на предприятието, София: Финансово време, № 3, с. 12-13. (Pergelov, K., 1993, Schetovodstvoto – osnoven iztochnik na informatsia za upravlenie na predpriyatieto. Sofia: Finansovo vreme, № 3, s. 12-13).

- Пергелов, К. (1997). За същността и значението на счетоводството като наука, Български счетоводител, № 10, с. 3-7. (Pergelov, K., 1997, *Za sashtnostta i znachenieto na schetovodstvoto kao nauka*. Balgarski schetovoditel, № 10, s. 3-7).
- Пергелов, К. (1997). Историческото развитие на счетоводството като теория и практика, Български счетоводител, № 11, с. 9-13. (Pergelov, K., 1997, *Istoricheskoto razvitie na schetovodstvoto kao teoriya i praktika*, Balgarski schetovoditel, № 11, s. 9-13).
- Пергелов, К. (1999). Още за същността и значението на теоретичното счетоводно знание: Опит за логико-гносеологическо интерпретиране, Български счетоводител, № 10. (Pergelov, K., 1999, *Oshte za sashtnostta i znachenieto na teoretichното schetovodno znanie: Opit za logiko-gnoseologicheskо interpretirane*, Balgarski schetovoditel, № 10).
- Пергелов, К. (2001). Икономически, социални и културни влияния върху счетоводното знание, Български счетоводител, № 19, с. 2-5. (Pergelov, K., 2001, *Ikonomicheski, sotsialni i kulturni vliyaniya varhu schetovodното znanie*, Balgarski schetovoditel, № 19, s. 2-5).
- Пергелов, К. (2001). Счетоводството – информационна система на бъдещето, Делова седмица, № 24, 4-10 юни, с. 1. (Pergelov, K., 2001, *Schetovodstvoto – informatsionna sistema na badeshteto*, Delova sedmitsa, № 24, 4-10 yuni, s. 1).
- Пергелов, К. (2001). Икономически, социални и културни влияния върху счетоводното знание. Юбилеен сборник, посветен на професор Коста Пергелов по случай навършване на 80 години и 55 години преподавателска дейност, София, 2002 г., с. 69-80. (Pergelov, K., 2001, *Ikonomicheski, sotsialni i kulturni vliyaniya varhu schetovodното znanie*, Yubileen sbornik, posveten na profesor Kosta Pergelov po sluchai navarshvane na 80 godini i 55 godini prepodavatel'ska deinost, Sofia, s. 69-80).
- Пергелов, К. (2002). Счетоводство и анализ на баланса, Трето допълнено издание, ЕТ „Максла“, София. (Pergelov, K., 2002, *Schetovodstvo i analiz na balansa*, Treto dopalнено izdanie, ET „Maksla“, Sofia).
- Пергелов, К. (2003). Необходимо е не повърхностно и механично, а обоснова-но и съдържателно изучаване и прилагане на международните счетоводни стандарти, Счетоводство XXI, № 3, с.5-8. (Pergelov, K., 2003, *Neobhodimo e ne povarhnostno i mehanichno, a obosnovano i sadarzhatelno izuchavane i prilagane na mezhhdunarodnite schetovodni standarti*. Schetovodstvo XXI, № 3, s. 5-8).
- Пергелов, К. (2003). Предизвикателствата на заобикалящата ни икономическа среда в услуга на развитието на управленското счетоводство, Български счетоводител, № 6, с. 2-5. (Pergelov, K., 2003, *Predizvikatelstvata*

- na zaobikalyashtata ni ikonomicheska sreda v usluga na razvitiето na upravlenskoto schetovodstvo, Balgarski schetovoditel, № 6, s. 2-5).
- Пергелов, К. (2003). Отново за неотложната необходимост да се подобри значително качеството на обучението по счетоводство във ВУЗ. Счетоводство XXI, № 7-8, с. 5-8. (Pergelov, K., 2003, Otnovo za neotlozhnata neobkhodimost da se подобри znachitelno kachestvoto na obuchenieto po schetovodstvo vav VUZ, Schetovodstvo XXI, № 7-8, s. 5-8).
- Пергелов, К. (2004a). Към по-всестранно и задълбочено проучване и ползване на голямото теоретично богатство на счетоводството, Счетоводство XXI, № 2, с. 2-5. (Pergelov, K., 2004. Kam po-vsestranno i zadalbocheno prouchvane i polzvanе na golyamoto teoretichno bogatstvo na schetovodstvoto. Schetovodstvo XXI, № 2, s. 2-5).
- Пергелов, К. (2004b). Счетоводната наука и висшето счетоводно образование в процеса на присъединяването ни към Европейския съюз, Български счетоводител, № 11, с. 4. (Pergelov, K., 2004, Schetovodnata nauka i vissheto schetovodno obrazovanie v protsesa na prisaedinyavaneto ni kam Evropeiskiya sayuz, Balgarski schetovoditel, № 11, s. 4).
- Пергелов, К. (2004c). Оценката на активите и пасивите в светлината на икономическите теории за стойността. Balgarski schetovoditel, № 22, с. 2-5. (Pergelov, K., 2004, Otsenkata na aktivite i pasivite v svetlinata na ikonomicheskите теории за stoinostta. Balgarski schetovoditel, № 22, s. 2-5).
- Пергелов, К. (2004d). Повече внимание на историята и теорията на счетоводството. Alma mater, Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Свищов, № 2, април 2004 г., с. 3. (Pergelov, K., 2004, Poveche vnimanie na istoriyata i teoriyata na schetovodstvoto. Alma mater, Stopanska akademiya „D. A. Tsenov“, Svishtov, № 2, april 2004 g., s. 3).
- Пергелов, К. (2005a). Счетоводството – исторически продукт на богато емпирично и теоретично знание, Първо издание, ЕТ „Максла“, София. (Pergelov, K., 2005a, Schetovodstvoto – istoricheski produkt na bogato empirichno i teoretichno znanie, Parvo izdanie, ET „Maksla“, Sofia).
- Пергелов, К. (2005b). Професор Коста Пергелов за счетоводството и счетоводната наука и образование, Годишник на Университет за национално и световно стопанство за 2005 г, София: Университетско издателство „Стопанство“, с. 210-226. (Pergelov, K., 2005b, Profesor Kosta Pergelov za schetovodstvoto i schetovodnata nauka i obrazovanie, Godishnik na Universitet za natsionalno i svetovno stopanstvo za 2005 g., Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Stopanstvo“, s. 210-226).
- Пергелов, К. (2006a). Към по-всестранно и задълбочено изучаване и прилагане на теорията на счетоводството. Български счетоводител, № 20, с. 2-9. (Pergelov, K., 2006. Kam po-vsestranno i zadalbocheno izuchavane i prilagane na teoriyata na schetovodstvoto. Bългарски schetovoditel, № 20, с. 2-9).

prilagane na teoriyata na schetovodstvoto. Balgarski schetovoditel, № 20, s. 2-9).

Пергелов, К. (2006b). Да не се пренебрегва теоретичното богатство на счетоводната наука, Алма матер, Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Свищов, № 5, с. 9. (Pergelov, K., 2006, Da ne se prenebregva teoretichnoto bogatstvo na schetovodnata nauka, Alma mater, Stopanska akademiya „D. A. Tsenov“, Svishtov, № 5, s. 9).

New World Encyclopedia. (2018). Luca Pacioli, available at: https://www.new-worldencyclopedia.org/p/index.php?title=Luca_Pacioli&oldid=1013453. (Accessed February 22, 2022)

A MEMORY OF MY TEACHER PROFESSOR KOSTA DIMITROV PERGELOV

Assoc. Prof. Hristina Oreshkova, PhD
Department of Accounting and Analysis
Faculty of Finance and Accounting
University of National and World Economy
email: hristina_oreshkova@abv.bg

Abstract

The article is dedicated to the 100th anniversary of the birth of the prominent Bulgarian scientist economist and accountant Kosta Dimitrov Pergelov. The author expresses deep gratitude and appreciation to the Honourable Professor Kosta Dimitrov Pergelov – Doyen of accounting science and practice, of accounting education and post-graduate education and qualification in Bulgaria.

The article is an expression of the author's admiration and deep esteem for the highly humane and noble work and rich scientific creativity of Professor Kosta Dimitrov Pergelov. The article highlights essential features of the Professor's intellectual and spiritual image, his vivid and fascinating personality, moral and ethical advancement and erudition. The author reveals the favourable and fruitful influence of Professor Kosta Pergelov as a scientist, academician, pedagogue and educator on generations of students, young researchers, scholars, and lecturers. The Professor's enormous contribution to accounting as science and practice, to accounting education and establishment of the postgraduate education system in Bulgaria and its functioning, is also highlighted and emphasized.

The author recreates her memories from her long-term collaboration with Professor Kosta Pergelov and relies on works created by the Professor; which have turned into emblematic milestones for contemporary Bulgarian accounting science, and into a substantial part of its golden fund.

Keywords: professor Kosta Pergelov, charismatic personality, accounting science, accounting education, accounting practice

JEL: M41